

Na osnovu člana 37. stav 1. alineja 8. Poslovnika Općinskog vijeća Visoko («Službeni glasnik općine Visoko», broj: 7/08) i Zaključka Općinskog vijeća sa 24. sjednice, broj: 01/1-02-404/10 od 18.12.2010. godine, Komisija za statut i propise Općinskog vijeća Visoko, na 35. sjednici održanoj 9. februara 2011. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Statuta općine Visoko.

S T A T U T OPĆINE VISOKO (Prečišćeni tekst)

1. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Statutom Općine Visoko (u daljem tekstu: Statut Općine) uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine Visoko.

Član 2.

Općina Visoko je jedinica lokalne samouprave sa pravima i obavezama utvrđenim ustavom i zakonom.

Općina Visoko je pravno lice.

Član 3.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina Visoko će poštovati temeljna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba zajedno sa ostalim, te će osigurati u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu sa članom IX 11. a. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

U tom cilju Općina Visoko će osigurati jednaka prava i zalagati se za jednake životne uvjete svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski, spolni i kulturni identitet i podsticati će njihov miroljubivi suživot.

Član 4.

Općina Visoko će organizirati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravna lica mogu na jednostavan i djelotvoran način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

2. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Član 5.

Naziv općine je: Općina Visoko (u daljem tekstu: Općina).

Sjedište Općine je: Visoko, Ulica Alije Izetbegovića broj 12A.

Član 6.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Zeničko-dobojskog kantona.

Član 7.

Granice područja Općine idu katastarskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine u skladu sa zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta.

Područje Općine obuhvata gradsko područje naseljenog mjesta Visoko i naseljena mjesta: Arnautovići, Bare, Bešići, Biskupići, Bradve, Brezovik, Buci, Bulčići, Buzići, Buzić Mahala, Čakalovići, Čekrekčije, Čifluk, Ćatići, Dautovci, Dobrinje, Dobro, Dobro Selo, Dol, Dolipolje, Dolovi, Donja Vratnica, Donja Zimća, Donje Moštre, Dvor, Džindići, Ginje, Goduša, Gorani, Gornja Vratnica, Gornja Zimća, Gornje Moštre, Grad, Gražani, Grđevac, Hadžići, Hlapčevići, Jelašje, Kalići, Kalotići, Koložići, Kondžilo, Kopači, Kula Banjer, Liješeva, Lisovo, Loznik, Lužnica, Mali Trnovci, Malo Čajno, Maurovići, Mladoš, Muhašinovići, Mulići, Okolišće, Orašac, Ozrakovići, Paljike, Podvinci, Podvinje, Poklečići, Poriječani, Radinovići, Rajčići, Ramadanovci, Ratkovci, Seoča, Smršnica, Srhinje, Stuparići, Svinjarevo, Šošnje, Taukčići, Topuzovo Polje, Tramošnjik, Tujlići, Tušnjici, Upovac, Uvorići, Veliko Čajno, Veruša, Vidovići, Vilenjak, Vrela, Zagorice, Zagornica i Zbilje.

Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Općini.

Član 8.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti u skladu sa zakonom, Statutom Općine i drugim propisima.

Član 9.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Član 10.

Opis i upotreba grba, zastave i pečata utvrđuju se odlukom Općinskog vijeća Visoko (u daljem tekstu: Općinsko vijeće).

Član 11.

Dan Općine je 29. avgust koji je utvrđen Odlukom Općinskog vijeća.

Dan oslobođenja općine Visoko je 7. april.

Dan otpora agresiji je 3. maj.

Način obilježavanja Dana Općine, Dana oslobođenja i Dana otpora agresiji, uređuje se odlukom Općinskog vijeća.

Pored općinskih praznika iz stava 1, 2. i 3. ovog člana, proslavljaće se i svi drugi praznici u skladu sa zakonom i odlukom Općinskog vijeća.

Povodom Dana Općine dodjeljuju se općinska priznanja što se uređuje odlukom Općinskog vijeća.

Član 12.

Službeni jezici u Općini su: bosanski, hrvatski i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

3. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 13.

Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svoga samoupravnog djelokruga i podliježe nadzoru ustavnosti i zakonitosti od strane ovlaštenih državnih organa.

Član 14.

Općina obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na:

- osiguranje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- donošenje budžeta Općine
- donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uvjeta za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge izgradnje,
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grebalja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,
- organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskog obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskog obrazovanja,
- osniva i odlučuje o prestanku preduzeća za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa Zakonom;
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te osiguranje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analiza stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja,
- organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Općine,
- raspisivanje referenduma za područje Općine,
- raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- preduzimanje mjera za osiguranje higijene i zdravlja,
- osiguravanje uvjeta rada lokalnih radio i TV stanica u skladu sa zakonom,
- osigurava i vodi evidencije o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima,
- obavlja poslove iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama,
- organizuje efikasnu lokalnu upravu prilagođenu lokalnim potrebama, te obavlja upravne poslove iz svoje nadležnosti,

- uspostavlja organizaciju mjesne samouprave,
- donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova u oblastima iz samoupravnog djelokruga Općine,
- brine o zaštiti životinja,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša i
- zaštitu potrošača.

Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, u skladu sa svojim mogućnostima, a tiču se:

- podsticanja primjene djelotvornih mjera radi zaštite životnog standarda i zbrinjavana socijalno ugroženih lica,
- brige o potrebama i interesima penzionera umirovljenika i lica starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihovog unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
- poduzima mjere na očuvanju prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog nasljeđa,
- u okviru propisanih uvjeta sudjeluje u aktivnostima udruženja građana,
- te obavlja i druge poslove koji su od interesa za građane Općine te njen privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Član 15.

Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove efikasno obavlja.

Izvršavanje nadležnosti iz prethodnog stava ovisi od nivoa dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

4. ORGANI OPĆINE

Član 16.

Organi Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik

Član 17.

Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između predstavničkog organa Općinskog vijeća i izvršnog organa Općinskog načelnika.

Ako zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koji je organ nadležan za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, svi poslovi i zadaci što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga Općine (normativne naravi) u nadležnosti su Općinskog vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaci u nadležnosti su Općinskog načelnika.

Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti Općinski načelnik.

4.1. OPĆINSKO VIJEĆE

Član 18.

Općinsko vijeće je predstavnički organ građana Općine i organ lokalne samouprave izabran na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem na način određen zakonom.

Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnog djelokruga Općine te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i ovim statutom.

Općinsko vijeće ima 25 općinskih vijećnika (u daljem tekstu: vijećnici).

Sastav Općinskog vijeća treba da odražava sastav stanovništva Općine prema posljednjem popisu, u skladu sa Izbornim zakonom BiH, kao i ravnopravnu zastupljenost oba spola.

Pripadnicima nacionalnih manjina obezbjeđuje se adekvatna zastupljenost u Općinskom vijeću, u skladu sa Izbornim zakonom BiH.

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 19.

Vijećnik vrši svoje dužnosti prema svom slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana Općine.

Vijećnik se u javnom životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom za vijećnike Općinskog vijeća i Općinskog načelnika koji donosi Općinsko vijeće.

Vijećnik odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće.

Član 20.

Mandat vijećnika i slučajevi njegovog prestanka su utvrđeni Izbornim zakonom BiH.

Nespojive su funkcije Općinskog načelnika, općinskih državnih službenika i namještenika sa funkcijom vijećnika, kao i u drugim slučajevima utvrđenim posebnim zakonom.

Vijećnik je dužan podnijeti ostavku na svaku od nespojivih funkcija u skladu sa posebnim zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika.

Općinsko vijeće će donijeti odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa vijećniku koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obavljanje dužnosti koja se prema odredbama posebnog zakona smatra nespojivom.

Član 21.

U vršenju svoje dužnosti, vijećnik ima pravo naročito:

- predlagati Općinskom vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegova djelokruga,
- izjašnjavati se o svim pitanjima koja su na dnevnom redu Općinskog vijeća,
- biti birani u radna tijela Općinskog vijeća,
- postavljati pitanja Općinskom načelniku, općinskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina ili obavljaju poslove od javnog interesa a imaju sjedište u Općini,
- tražiti i dobivati podatke od organa Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova vijećnika,
- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.
- ostala prava i dužnosti vijećnika utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća Visoko (u daljem tekstu: Poslovník).

Član 22.

Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine;
3. donosi budžet Općine, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta kao i odluku o privremenom finansiranju u skladu sa zakonom;

4. utvrđuje općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
8. donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnog zajma i davanju jamstva u skladu sa zakonom;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o organizaciji mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i dijelova naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge saradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma ;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća;
17. osniva radna tijela Općinskog vijeća te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene zakonom, Statutom Općine i odlukama, te daje saglasnost na imenovanja, izbor i razrješenja kada je to propisano;
19. osniva preduzeća i ustanove i druga pravna lica za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih djelatnosti od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa zakonom;
20. odlučuje o prestanku ustanova, preduzeća i drugih pravnih lica u skladu sa zakonom;
21. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom Općine;
22. razmatra godišnji izvještaj o provođenju općinske politike i aktivnostima Općinskog načelnika;
23. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva Općinskog načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva Općinskog načelnika;
24. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te osigurava finansijska sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
25. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga u skladu sa zakonom i Statutom Općine;
26. analizira stanje javnog reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim organima;
27. utvrđuje smjernice za vođenje kadrovske politike u skladu sa zakonom;
28. donosi poslovnik o svome radu;
29. te obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom Općine.

Član 23.

Rad Općinskog vijeća je javan.

Izuzetno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisustva javnosti.

Član 24.

Općinsko vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja izabranih vijećnika, osim u slučajevima propisanim Statutom Općine.

Statut Općine, odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesne zajednice, odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te odluku o prenošenju poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnog broja izabranih vijećnika.

Član 25.

Prva sjednica Općinskog vijeća, u novom sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Općinsko vijeće je konstituisano izborom predsjedavajućeg Općinskog vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina vijećnika.

Izbor predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Općinskog vijeća, vrši se tajnim glasanjem na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom.

Predsjedavajući Općinskog vijeća i Općinski načelnik ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih.

Član 26.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskog vijeća i zamjenika predsjedavajućeg utvrđuju se Poslovníkom.

Član 27.

Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela.

Sastav, broj članova i djelokrug rada radnih tijela iz stava 1. ovog člana utvrđuje se Poslovníkom.

Član 28.

Vijećnici mogu obrazovati klubove vijećnika političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi olakšavanja i efikasnijeg rada Općinskog vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje.

Klubovi vijećnika obrazuju se kao mehanizam djelovanja vijećnika i političkih stranaka koje participiraju u Općinskom vijeću.

Obrazovanje, zadaci i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Član 29.

U cilju unapređenja efikasnosti i usklađivanja rada Općinskog vijeća, Općinsko vijeće može obrazovati Kolegij Općinskog vijeća.

Sastav Kolegija Općinskog vijeća, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom.

4.2. OPĆINSKI NAČELNIK

Član 30.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti Općine.

Član 31.

Općinski načelnik se bira neposredno na način i po postupku utvrđenim zakonom. Općinski načelnik obavlja dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran.

Kada bude izabran, Općinski načelnik mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata u skladu sa zakonom.

Općinski načelnik može podnijeti ostavku i može biti opozvan.

Postupci podnošenja ostavke i opoziva se detaljnije utvrđuju zakonom i Poslovníkom.

Član 32.

Općinskog načelnika za vrijeme privremene odsutnosti ili spriječenosti zamjenjuje službenik ili uposlenik općinskog organa uprave kojeg on ovlasti.

U slučaju prestanka mandata Općinskog načelnika iz razloga propisanih zakonom, dužnost Općinskog načelnika do izbora novog, vrši osoba izabrana od Općinskog vijeća natpolovičnom većinom od ukupnog broja vijećnika Općinskog vijeća.

Član 33.

Općinski načelnik kao nosilac izvršne vlasti u okviru samoupravnog djelokruga Općine, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu,
2. osigurava izvršavanje odluka i drugih akata Općinskog vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi nacrt i prijedlog budžeta Općine Općinskom vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Općine,
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i preduzeća kojim je osnivač Općina, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje nadležnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Općinskom vijeću,
8. obezbjeđuje izradu i Općinskom vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicione programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente koji se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Općine u skladu sa odlukama Općinskog vijeća,
10. izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini,
11. utvrđuje organizaciju službi za upravu i drugih službi Općine,
12. donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi,
13. realizira saradnju Općine sa drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskog vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvještaj Općinskom vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
15. odlučuje o pitanjima iz radnog odnosa zaposlenika u skladu sa zakonom,
16. brine se o zakonitom i pravodobnom obavljanju poslova iz nadležnosti općinskih službi i poduzima mjere za osiguravanje njihovog efikasnijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa zakonom, Statutom Općine i odlukom Općinskog vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i Statutom Općine.

Član 34.

Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskom vijeću.

5. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOG VIJEĆA I OPĆINSKOG NAČELNIKA

Član 35.

Međusobni odnosi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika zasnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 36.

U roku od tri mjeseca od konstituirajuće (prve) sjednice Općinskog vijeća, Općinski načelnik dostavlja Općinskom vijeću prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti u toku mandata.

Općinsko vijeće razmatra program iz prethodnog stava ovog člana, u roku od narednih 30 dana.

Član 37.

Općinski načelnik podnosi izvještaj o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Povodom izvještaja iz prethodnog stava, Općinsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti.

Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazaće Općinskom načelniku na aktivnosti i mjere koje je dužan poduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 38.

Općinski načelnik je dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom.

Općinsko vijeće je dužno da razmotri prijedlog akta koji podnese Općinski načelnik, te o istom se izjasniti najkasnije u roku od 30 dana.

6. ORGANIZACIJA OPĆINSKOG ORGANA DRŽAVNE SLUŽBE

Član 39.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja jedinstveni općinski organ državne službe, na način utvrđen Ustavom, zakonom, ili drugim propisom.

Član 40.

Organizacija službi za upravu i drugih službi Općine uređuje se odlukom koju donosi Općinski načelnik u skladu sa zakonom.

7. JAVNE SLUŽBE

Član 41.

U okviru samoupravnog djelokruga Općina osigurava obavljanje javnih službi osnivanjem javnih preduzeća i javnih ustanova a u cilju trajnog i nesmetanog obavljanja djelatnosti u javnom društvenom interesu u skladu sa zakonom.

Član 42.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravni osnov.

Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugo pravno lice posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 43.

Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih djelatnosti koja su obavezna da osiguraju trajno i kvalitetno obavljanje tih djelatnosti i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito djelatnosti: opskrba pitkom vodom, odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda, prikupljanje i odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja i druge djelatnosti u skladu sa zakonom.

Posebnom odlukom mogu se odrediti i druge djelatnosti koje su pod uvjetima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od posebnog interesa za Općinu.

Član 44.

Općinski načelnik putem općinskih službi prati rad, daje preporuke i poduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće.

Upravni odbori javnih ustanova i skupštine, odnosno nadzorni odbori javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskom vijeću na razmatranje.

8. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 45.

Na području Općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani sudjeluju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnog djelokruga i lokalnim poslovima koji neposredno i svakodnevno utječu na njihov život i rad.

U ostvarivanju prava iz stava 1. ovog člana mjesne zajednice su dužne uvažavati interese Općine u cjelini.

Član 46.

Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom.

Odlukom o osnivanju mjesne zajednice utvrđuju se naziv, sjedište, teritorija, mjesna područja mjesne zajednice, granice obuhvata i druga pitanja.

Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu.

Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu.

Član 47.

Mjesna zajednica se osniva na način i po postupku utvrđenim zakonom, Statutom Općine i statutom mjesne zajednice.

Inicijativu za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti:

- građani na zboru građana,
- udruženja građana, nevladine organizacije sa područja naseljenog mjesta za čije se područje predlaže osnivanje nove mjesne zajednice,
- Općinsko vijeće i
- Općinski načelnik.

Ako građani podnose inicijativu, ista se dostavlja savjetu mjesne zajednice na čijem području se nalazi naseljeno mjesto za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zboru građana, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni pet posto (5%) birača upisanih u birački spisak naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice.

Inicijativa i odluka zbora građana o prihvatanju inicijative dostavlja se Općinskom vijeću.

Član 48.

Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Općinskom vijeću u pisanom obliku sa detaljnim obrazloženjem u pogledu područja za koje se predlaže osnivanje mjesne zajednice, načina osnivanja i razloga zbog kojih se predlaže osnivanje.

Općinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o inicijativi za osnivanje mjesne zajednice.

U postupku po pokrenutoj inicijativi za osnivanje mjesne zajednice razmatra se da li postoje uslovi da se u mjesnoj zajednici čije se osnivanje predlaže mogu obezbijediti uslovi da građani samostalno odlučuju o ostvarivanju svojih zajedničkih interesa i potreba i o njihovom solidarnom zadovoljavanju u oblastima uređivanja naselja, stanovanja, komunalnih djelatnosti, dječije i socijalne zaštite, zdravstvene zaštite, obrazovanja, kulture, fizičke kulture, tehničke kulture, stvaralaštva, zaštite i unapređenja čovjekove okoline i drugim oblastima života i rada građana.

Član 48a)

Ako Općinsko vijeće zauzme stav da postoje opravdani razlozi za osnivanje nove mjesne zajednice, prihvaćena inicijativa se potvrđuje donošenjem odluke o raspisivanju referenduma koja se dostavlja zboru građana na čijem području treba da se osnuje nova mjesna zajednica radi izjašnjavanja o referendumu.

Član 48b)

Za osnivanje mjesne zajednice referendumom se izjašnjavaju građani koji žive na području za koje se osniva mjesna zajednica.

Inicijativa o osnivanju mjesne zajednice prihvaćena je ako je na referendumu za inicijativu glasala dvotrećinska većina birača upisanih u birački spisak naseljenih mjesta za čije se područje osniva mjesna zajednica.

Na osnovu izjašnjavanja građana na referendumu Općinsko vijeće donosi odluku o osnivanju mjesne zajednice.

Član 49.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice sa drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 50.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravnog lica u pogledu prava i obaveza utvrđenih zakonom, ovim statutom i statutom mjesne zajednice.

Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Općine.

Odluka o osnivanju mjesne zajednice objavljuje se u «Službenom glasniku općine Visoko».

Član 51.

Mjesna zajednica ima statut.

Statutom mjesne zajednice utvrđuje se: poslovi i organizacija mjesne zajednice, organi mjesne zajednice, radna tijela, način njihovog rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja sa općinskim i drugim organima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 52.

Građani u mjesnoj zajednici kroz organe mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene zakonom, Statutom Općine i statutom mjesne zajednice.

Član 53.

Općinsko vijeće može odlukom, uz obezbjeđenje finansijskih sredstava, prenijeti na mjesnu zajednicu izvršavanje određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Član 54.

Organi mjesne zajednice su:

1. savjet mjesne zajednice.
2. zbor građana mjesne zajednice.

Član 55.

Organi mjesne zajednice imaju ovlaštenja i odgovornosti utvrđene statutom mjesne zajednice. Organi mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javna ovlaštenja.

Član 56.

Organi mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se neposredno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

8.1. SAVJET MJESNE ZAJEDNICE

Član 57.

Savjet mjesne zajednice je organ odlučivanja o pitanjima od neposrednog interesa za građane mjesne zajednice.

Prije donošenja odluke iz svoje nadležnosti, savjet mjesne zajednice je dužan konsultovati zbor građana mjesne zajednice o pitanjima utvrđenim statutom mjesne zajednice.

Član 58.

Savjet mjesne zajednice će biti obavezno konsultovan o pitanjima o kojima Općinsko vijeće odlučuje dvotrećinskom većinom i u postupku osnivanja mjesne zajednice, donošenja budžeta i prostornih planova Općine.

Konsultovanje iz prethodnog stava vrši se u fazi priprema i u postupku donošenja odluka.

Savjet mjesne zajednice je obavezan dati mišljenje i o drugim pitanjima o kojima je zatražena konsultacija od Općinskog vijeća ili Općinskog načelnika.

Član 59.

Savjet mjesne zajednice biraju građani s područja mjesne zajednice koji imaju opće biračko pravo.

Članovi savjeta mjesne zajednice biraju se tajnim glasanjem na način i po postupku utvrđenim odlukom Općinskog vijeća.

Odlukom Općinskog vijeća utvrđuje se naročito: mjesto i vrijeme održavanja izbora, organi za sprovođenje izbora, sredstva potrebna za sprovođenja izbora, način utvrđivanja i proglašavanja rezultata izbora, kao i druga pitanja u vezi sa izbornim procesom.

Član 60.

Rezultate izbora za članove savjeta mjesne zajednice potvrđuje Općinsko vijeće odlukom.

Član 61.

Prijedlog kandidata za člana savjeta mjesne zajednice mogu podnijeti:

- građani (pojedinačno ili grupno),
- organi političkih stranaka,
- organizacije i udruženja.

Prijedlog kandidata dostavlja se savjetu mjesne zajednice, sa pisanom potvrdom predloženih kandidata o prihvatanju kandidature.

Prilikom predlaganja i izbora članova savjeta mjesne zajednice treba se voditi računa da sastav članova odražava približno nacionalnu strukturu stanovništva, da spolovi budu ravnopravno zastupljeni i da su adekvatno zastupljena naseljena mjesta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice, poštujući uslove navedene u prethodnom stavu, dostavlja listu kandidata organu za provođenje izbora na potvrdu, a u skladu sa Odlikom o raspisivanju izbora u mjesnim zajednicama.

Član 62.

Izbori za članove savjeta mjesne zajednice održavaju se u pravilu istovremeno u svim mjesnim zajednicama.

Mandat članova savjeta mjesne zajednice traje četiri godine.

Broj članova savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice, prema broju građana upisanih u centralni birački spisak na području mjesne zajednice, s tim da svako mjesno područje ili više manjih naselja u savjetu mjesne zajednice mora biti adekvatno zastupljeno što će biti utvrđeno statutom mjesne zajednice.

Član 63.

Savjet mjesne zajednice ima od 5 do 9 članova, ovisno o broju stanovnika mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice ima:

- 5 članova u mjesnoj zajednici koja ima do 1000 stanovnika,
- 7 članova u mjesnoj zajednici koja ima od 1000 do 2.000 stanovnika,
- 9 članova u mjesnoj zajednici koja ima preko 2.000 stanovnika.

Član 64.

Članu savjeta mjesne zajednice prestaje mandat:

- istekom vremena na koje je biran,
- smrću,
- preseljenjem na područje druge mjesne zajednice,
- ako je pravosnažnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 mjeseci ili duže,
- ako je pravosnažnom sudskom presudom lišen poslovne sposobnosti,
- ostavkom, smjenjivanjem.

Ako članu savjeta mjesne zajednice mandat prestane prije vremena za koje je biran, nadležna općinska služba će dodijeliti mandat slijedećem kandidatu koji je dobio najveći broj glasova nakon provedenih izbora za savjet mjesne zajednice.

Općinsko vijeće će naknadno potvrditi dodjelu mandata kandidatu iz stava 2. ovog člana.

Član 65.

Savjet mjesne zajednice:

- donosi statut mjesne zajednice u skladu sa Statutom Općine,
- donosi poslovnik o radu u skladu sa statutom mjesne zajednice,
- donosi finansijski plan i završni račun,
- odlučuje o raspolaganju imovinom mjesne zajednice,
- donosi plan malih komunalnih akcija i utvrđuje prioritete u njihovoj realizaciji,
- bira potpredsjednika i sekretara savjeta,
- saziva mjesne zborove građana,
- donosi program rada i izvještaj o radu,
- saraduje sa drugim mjesnim zajednicama, a naročito sa susjednim,
- obrazuje svoja radna tijela, vodeći računa o ravnopravnoj zastupljenosti građana i spolova,
- obavlja i druge poslove utvrđene statutom mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice obavlja i druge poslove koje mu iz samoupravnog djelokruga Općine prenese Općinsko vijeće, a koji su od značaja za mjesnu zajednicu.

Član 66.

Način rada i odlučivanja savjeta mjesne zajednice utvrđuje se statutom mjesne zajednice.

Član 67.

Savjet mjesne zajednice za svoj rad odgovara Općinskom vijeću i u tom cilju obavezno mu podnosi godišnji izvještaj o svom radu.

8.1.1. PREDSJEDNIK SAVJETA MJESNE ZAJEDNICE

Član 68.

Kandidat sa liste za izbor članova savjeta mjesne zajednice sa najvećim brojem osvojenih glasova je predsjednik savjeta mjesne zajednice.

Savjet mjesne zajednice iz svog sastava bira većinom glasova svih članova potpredsjednika i sekretara savjeta mjesne zajednice.

Član 69.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice i član savjeta može biti opozvan po postupku i na način utvrđen statutom mjesne zajednice.

Član 70.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice:

- predstavlja i zastupa mjesnu zajednicu i savjet mjesne zajednice,
- saziva sjednice savjeta, predlaže dnevni red, predsjedava sjednicama savjeta i potpisuje akte savjeta,
- provodi i osigurava provođenje odluka savjeta i podnosi izvještaje o provođenju odluka savjeta,
- saraduje sa organima i službama Općine,
- sadjeluje u provođenju mjera civilne zaštite u skladu sa aktivnostima organa i službi Općine,
- informiše građane o pitanjima važnim za mjesnu zajednicu,
- obavlja i druge poslove koje mu povjeri savjet.

Predsjednik savjeta mjesne zajednice odgovara za svoj rad građanima i savjetu mjesne zajednice.

8.2. ZBOR GRAĐANA MJESNE ZAJEDNICE

Član 71.

Zbor građana mjesne zajednice je organ konsultovanja o lokalnim poslovima i oblik neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju.

Zbor građana se konsultuje o pitanjima o kojima odlučuje savjet mjesne zajednice, kao i o pitanjima o kojima odlučuje Općinsko vijeće dvotrećinskom većinom, te u postupku osnivanja mjesne zajednice, donošenja budžeta i prostornih planova Općine, naročito u dijelu koji se odnosi na područje mjesne zajednice.

Zbor građana se održava jedinstveno za mjesnu zajednicu ili po dijelovima za mjesno područje.

Odluku o načinu održavanja zbora građana donosi savjet mjesne zajednice u skladu sa statutom mjesne zajednice.

Član 72.

Sredstva za rad mjesne zajednice, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnog djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnoj zajednici obezbjeđuju se u budžetu Općine.

Mjesna zajednica može osigurati prihode za obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosu,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih lica
- i druga sredstva.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcionisanje mjesne zajednice, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uvjete korištenja tih sredstava.

Član 73.

Stručne, administrativne i finansijsko-računovodstvene poslove za potrebe organa mjesne zajednice vrši nadležna služba Općine.

Član 74.

Nadzor nad zakonitošću rada organa mjesne zajednice obavlja Općinski načelnik neposredno i preko općinskih službi za upravu.

Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika može u slučaju nerada ili nezakonitog rada raspustiti izabrane organe mjesne zajednice ili naložiti izbor novih organa

Do provođenja novih izbora, ali ne duže od 90 dana od dana raspuštanja, poslove organa mjesne zajednice obavljat će povjerenik koga odlukom o raspuštanju organa mjesne zajednice imenuje Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.

9. NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

Član 75.

Oblici neposrednog sudjelovanja u odlučivanju i izjašnjavanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnog djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje podnesaka i pritužbi,
- drugi oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju i izjašnjavanju.

9.1. REFERENDUM

Član 76.

Građani sa područja općine mogu putem referenduma neposredno odlučivati o pitanjima koja su od njihovog zajedničkog interesa, kao što su:

1. osnivanje nove mjesne zajednice,
2. zavođenje samodoprinosu za cijelu općinu, mjesnu zajednicu ili više mjesnih zajednica,
3. predlaganje donošenja akata o pitanjima koja su od interesa za život i rad građana, kao što su izgradnja objekata komunalnog značaja, uređenje prostora, održavanje higijene i čistoće javnih površina na području općine, uvođenje samodoprinosu za određene namjene i druga pitanja od zajedničkog interesa za građane,
4. izjašnjavanje građana o pitanjima od općeg interesa za općinu, ako Općinsko vijeće zatraži takvo izjašnjavanje,
5. inicijativama o konstituisanju novih općina,
6. druga pitanja predviđena zakonom ili propisom Općine.

Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području Općine i koji su upisani u centralni birački spisak.

Inicijativa o kojoj su se građani izjašnjavali referendumom smatra se prihvaćenom ako se za nju izjasnilo više od polovine građana upisanih u centralni birački spisak, a 2/3 građana u postupku izjašnjavanja o inicijativi za osnivanje mjesne zajednice.

Rezultati referenduma koji je proveden obavezujući su za Općinsko vijeće.

Član 77.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu podnijeti:

- jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća,
- Općinski načelnik,
- jedna trećina mjesnih zajednica na osnovu odluka zbora građana.

Član 78.

Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegovog prijema.

U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se izjasne na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti.

Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu izjašnjavaju sa «ZA» ili «PROTIV».

Referendum provodi komisija koju imenuje Općinsko vijeće.

Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa zakonom.

Član 79.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen, ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 80.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u «Službenom glasniku općine Visoko».

9.2. ZBOR GRAĐANA

Član 81.

O svakom pitanju iz samoupravnog djelokruga Općine građani mogu raspravljati na zboru građana, te predlagati način rješavanja određenog pitanja, odnosno donošenje akata iz djelokruga Općine i Općinskog vijeća.

Član 82.

Na zboru građana imaju pravo sudjelovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 83.

Zbor građana saziva predsjednik savjeta mjesne zajednice po vlastitoj inicijativi ili na prijedlog savjeta mjesne zajednice, udruženja i drugih organizacija i zajednica na području mjesne zajednice, te Općinskog načelnika i Općinskog vijeća kada to ocijene važnim.

Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja).

Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prikladan mjesnim prilikama.

Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim objektima i na drugi prikladan način.

Poziv na zbor građana sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Član 84.

Organi mjesne zajednice dužni su organizirati i osigurati održavanje zbora građana.

O održavanju zbora građana brine se predsjednik savjeta mjesne zajednice, odnosno potpredsjednik savjeta.

Zbor građana vodi predsjednik savjeta mjesne zajednice ili potpredsjednik savjeta.

O radu zbora građana vodi se zapisnik koji sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana, broj prisutnih, dnevni red, zaključke, prijedloge i stavove koje zbor građana donosi.

Da bi se zbor građana mogao održati i punovažno odlučivati potrebno je da prisustvuje najmanje 5% građana koji su upisani u birački spisak.

Zaključak, prijedlog, mišljenje, inicijativa ili stav je usvojen na zboru građana ako se za iste izjasnila natpolovična većina prisutnih.

Član 85.

Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za savjet mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i Općinskog načelnika.

Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i Općinski načelnik dužni su razmatrati u toku rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose.

Savjet mjesne zajednice dužan je izvijestiti zbor građana o tome što je poduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

9.3. GRAĐANSKA INICIJATIVA

Član 86.

Građani mogu Općinskom vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnog djelokruga Općine koje je od posebnog i neposrednog interesa za građane.

Građanska inicijativa mora biti argumentirano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihovog obezbjeđenja.

Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenog matičnog broja podržalo najmanje 100 birača upisanih u centralni birački spisak Općine i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja Općinskom vijeću.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskog vijeća uz uputu o nadležnom organu za njeno rješavanje i preporuku nadležnom organu da inicijativu uzme u razmatranje.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz stava 2. i 3. ovog člana tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni birački spisak koji se vodi za područje Općine.

Član 87.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

9.4. PREDSTAVKE, PRIJEDLOZI I PRITUŽBE GRAĐANA

Član 88.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Općinskom vijeću i Općinskom načelniku.

Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve.

Organi Općine iz stava 1. dužni su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli.

Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području Općine.

Predstavke građana ne obavezuju organ kojem se podnose.

Član 89.

Građani i pravna lica imaju pravo Općinskom vijeću i Općinskom načelniku podnositi prigovore i pritužbe.

Organi iz prethodnog stava dužni su omogućiti građanima i pravnim licima podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim organima kada im se obraćaju radi ostvarivanja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti.

Prigovor i pritužba moraju biti potpisane i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe organi iz stava 1. ovog člana dužni su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

Organi iz stava 1. su dužni u službenim prostorijama na vidnom mjestu osigurati potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

9.5. DRUGI OBLICI UČESTVOVANJA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I IZJAŠNJAVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOG DJELOKRUGA OPĆINE

9.5.1. JAVNA RASPRAVA

Član 90.

Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućava građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, u skladu sa zakonom, Poslovníkom i Statutom Općine.

Poslovníkom će se detaljnije regulisati obaveze predlagača i način vođenja javne rasprave.

9.5.2. SATI GRAĐANA

Član 91.

Općinski načelnik i predsjedavajući Općinskog vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti neposrednom susretu i razgovoru sa građanima.

Detaljnije odredbe o načinu i terminima organiziranja susreta određuju se posebnim aktom.

10. IMOVINA I FINANSIRANJE OPĆINE

Član 92.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, u skladu sa zakonom, čine imovinu Općine.

Imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim zakonom i Statutom Općine.

Općinsko vijeće je dužno upravljati i raspolagati s imovinom Općine brižno i prema načelima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i zakonom.

Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima neposredno upravlja.

Član 93.

Općinsko vijeće može ovlastiti Općinskog načelnika da upravlja imovinom Općine u granicama ovlaštenja.

Općinski načelnik je dužan najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Član 94.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnog djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Općine srazmjerni su poslovima koji su u skladu sa zakonom u njenom djelokrugu.

Član 95.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
- komunalne takse, druge takse i naknade u skladu sa općinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih lica u vlasništvu Općine,
- kamata u skladu sa zakonom,
- prihodi od koncesije u skladu sa zakonom,
- prihodi od samodopirnosu u skladu sa općinskom odlukom i Statutom Općine,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni zakonom ili odlukom Općinskog vijeća.

b) drugi prihodi Općine:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- dug u skladu sa zakonom.

Član 96.

Općina može radi zadovoljavanja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu neposrednog izjašnjavanja građana u skladu sa zakonom, odnosno Statutom Općine.

Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom, donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika Općinskog vijeća,
- Općinskog načelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 97.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Općinsko vijeće u skladu sa zakonom i drugim propisima.

11. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 98.

Općinsko vijeće u okviru samoupravnog djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, smjernice, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa zakonom i Statutom Općine.

Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut Općine, budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskog vijeća.

Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte.

Poslovníkom se utvrđuju način i postupak donošenja propisa i akata Općinskog vijeća.

Član 99.

Općinski načelnik u izvršavanju zakona, propisa i općih akata iz samoupravnog djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, uputstva, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten zakonom, drugim propisom, Statutom Općine ili odlukom Općinskog vijeća.

Član 100.

Akti organa i tijela Općinskog vijeća su rješenja i zaključci.
Protiv prvostepenih akata Općinskog načelnika kada je Općinski načelnik rješavao na osnovu propisa Općine, u drugom stepenu rješava Komisija za statut i propise.

Član 101.

Odluke i drugi opći akti objavljuju se u «Službenom glasniku općine Visoko», prije nego što stupe na snagu.

Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

Izuzetno općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

12. JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 102.

Općina je dužna osigurati javnost rada svojih organa u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da neposredno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa zakonom i Statutom Općine.

Član 103.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela preko sredstava javnog informisanja, ili na drugi pogodan način.

Član 104.

Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu zakona i drugih propisa te kroz upoznavanja javnosti sa njihovom primjenom.

Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanja izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informacijskog sistema i kroz druge oblike informisanja.

Član 105.

Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti.

Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa zakonom, drugim propisima i aktima Općinskog vijeća, kao ni informacije koje uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica, osim ako je to opravdano javnim interesima.

13. ODNOS I SARADNJA SA FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 106.

Općinske i kantonalne vlasti djeluju zajednički na partnerskim osnovama, osim u oblasti administrativnog nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada organa Općine.

Član 107.

Općina i Zeničko-dobojski kanton, međusobno saraduju radi rješavanja pitanja od zajedničkog interesa, a posebno u postupku donošenja zakona i drugih akata koji se neposredno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim organima.

Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i Općinski načelnik, kao i vijećnici pojedinačno.

Član 108.

Općina je dužna informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa.

U vršenju povjerenih ovlaštenja i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati uputstva i smjernice koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa zakonom.

U postupku donošenja propisa koji se direktno tiču Općine obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konsultiraju Općinu.

Konsultovanje u smislu prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem Saveza općina i gradova Federacije BiH.

14. UDRUŽIVANJE I SARADNJA SA DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 109.

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava saradnju sa gradovima i općinama u Zeničko-dobojskom kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini.

O oblicima i načinu saradnje Općina zaključuje sporazum.

Član 110.

Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku saradnju i druge oblike saradnje sa lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država u skladu sa općinskom odlukom.

O uspostavljanju saradnje, odnosno sklapanju sporazuma o saradnji te sadržaju i oblicima saradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uslovima utvrđenim zakonom i Statutom Općine.

Član 111.

Općina može odlukom Općinskog vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inostranstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče se razvoj Općine i države Bosne i Hercegovine.

15. DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Član 112.

Postupak za donošenje Statuta Općine pokreće se donošenjem odluke o izradi Statuta Općine i obuhvata: pripremu i razmatranje nacрта, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta Općine.

Član 113.

Postupak izrade Statuta Općine provodi Komisija za statut i propise Općinskog vijeća.

Član 114.

Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta Općine.

Prijedlog za promjenu Statuta Općine može podnijeti Općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskog vijeća, jedna trećina vijećnika Općinskog vijeća.

Prijedlog iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskog vijeća u pisanoj formi.

Član 115.

Prijedlog za promjenu Statuta Općine predsjedavajući Općinskog vijeća upućuje Komisiji za statut i propise koja je razmatra i uz mišljenje upućuje Općinskom vijeću.

Član 116.

O prijedlogu za promjenu Statuta Općine provodi se rasprava na sjednici Općinskog vijeća.

Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta Općine dostavlja se vijećnicima Općinskog vijeća, organima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području Općine radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje Općinskom vijeću na usvajanje.

Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta Općine, isti se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskog vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Član 117.

O izmjeni i dopuni Statuta Općine, Općinsko vijeće donosi odluku.

Komisija za statut i propise može podnošenjem prijedloga odluke predložiti izmjenju i dopunu Statuta Općine, radi usklađivanja Statuta Općine sa zakonom bez prethodne rasprave.

Član 118.

Predlagač prijedloga Statuta Općine i prijedloga odluke iz prethodnog člana je Komisija za statut i propise.

Statut Općine i odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskom vijeću .

16. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 119.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta Općine prestaje da važi Statut Općine objavljen u «Službenom glasniku općine Visoko» broj: 4/99 i 6/99.

Član 120.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom Općine u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Statuta Općine.

Član 121.

Prečišćeni tekst Statuta općine Visoko obuhvata:

- Statut općine Visoko, broj: 01/1-02-11/08 od 2.2.2008. godine, objavljen u «Službenom glasniku općine Visoko», broj: 1/08,

- Odluku o izmjenama Statuta općine Visoko, broj: 01/1-02-196/08 od 7.6.2008. godine, objavljen u «Službenom glasniku općine Visoko», broj: 5/08,
- Ispravak Statuta općine Visoko, broj: 01/3-02-38/10 od 22.3.2010. godine, objavljen u «Službenom glasniku općine Visoko», broj: 4/10 i
- Odluku o izmjenama i dopunama Statuta općine Visoko, broj: 01/1-02-384/10 od 18.12.2010. godine, objavljen u «Službenom glasniku općine Visoko», broj: 9/10.

Član 122.

Ovaj Prečišćeni tekst Statuta općine Visoko objaviće se u «Službenom glasniku općine Visoko».

Broj: 01/1-02-20/11
9.2.2011. godine
V i s o k o

PREDSJEDAVAJUĆI
Općinskog vijeća Visoko
Dalibor Tomičić, s.r.

PREDSJEDNIK
Komisije za statut i propise
Faruk Salčinović, s.r.